

Ministerská konference V4, Slovinska, Srbska a Makedonie

19. ledna 2016, Praha

Společná deklarace ministrů vnitra

V rámci českého předsednictví ve Visegrádské skupině (V4) se v Praze 19. ledna 2016 setkali ministři vnitra V4, aby diskutovali o aktuálních celoevropských výzvách v oblasti vnitřních věcí. Diskuse ministrů se zaměřila především na otázky nelegální migrace a boje proti terorismu. Část jednání proběhla za účasti ministrů některých dalších členských států EU a zemí regionu západního Balkánu s cílem diskutovat opatření na západo-balkánské migrační trase. Této části setkání byli jako čestní hosté účastni zástupci Slovinska, Srbska a Makedonie.

Ministři se s ohledem na hlavní diskusní okruhy shodli na následujícím:

Otázky vnitřní bezpečnosti EU - reakce Evropské unie na migrační krizi, opatření k omezení nelegální migrace do EU a boj proti terorismu

Ministři vnitra V4 se shodli, že fungování schengenského prostoru je přímo propojeno s řádným fungováním společných evropských politik v oblasti migrace a vnitřní bezpečnosti a vyjádřili společný zájem na stabilizaci společného evropského systému řízení migrace a ochrany vnější hranice EU. Zároveň pak ministři vnitra V4 vyjádřili shodu nad zájmem zachovat volný pohyb osob a zboží v rámci schengenského prostoru jako jeden z klíčových výdobytků evropské integrace. S tímto cílem vyjádřili ministři zájem na ustavení společných evropských opatření, která povedou ke snížení migračního tlaku na evropské státy i EU jako celek.

Země V4 zdůraznily potřebu integrovaného přístupu k ochraně hranic, při plném zachování kompetencí členských států a Unie, a pokročit dál v opatřeních, která povedou k posílení vnější hranice EU.

Klíčovým prvkem k dosažení tohoto cíle je podle ministrů vnitra V4 obnovení kontroly nad migračními toky na vnějších hranicích Evropské unie, včetně důsledné identifikace a registrace všech příchozích osob. Tohoto cíle by mělo být dosaženo také prostřednictvím implementace konceptu „hotspots“. Tento přístup by měl být doplněn o funkční opatření, která omezí zneužívání institutu mezinárodní ochrany (azylu) prostřednictvím účinného a

včasného rozlišení legitimních uprchlíků a ekonomických migrantů a účinného a včasného navrácení druhých uvedených do zemí původu z místa prvního vstupu do Evropské unie. Všechny procedury prováděné v hotspotech včetně relokačního procesu musí zaručovat, že budou brány v úvahy také bezpečnostní aspekty.

Ministři vnitra V4 v této souvislosti vyzvali, aby byly neprodleně zřízeny a plně zprovozněny všechny plánované „hotspoty“ v dotčených členských státech na vnější hranici EU. Jen tak lze zajistit náležitou registraci a odebrání otisků prstů všech migrantů přicházejících do Řecka a Itálie. Má-li být tento systém z hlediska reakce na aktuální výzvu funkční, musejí „hotspoty“ disponovat i detenční kapacitou. V tomto ohledu znovu ministři vnitra V4 zopakovali, že jakákoli další opatření – včetně případné revize „dublinských“ pravidel – mohou být diskutována až poté, co Evropská unie obnoví kontrolu nad vnější hranicí, omezí příliv nelegálních migrantů a důkladně vyhodnotí doposud přijatá opatření. V této souvislosti se ministři shodli na odmítnutí návrhů, které by vedly k mechanismu automatické relokace migrantů vstupujících do EU.

Ministři vnitra Visegrádské skupiny potvrdili vynaložené úsilí a příspěvky k obnovení kontroly nad vnější schengenskou hranicí a deklarovali svou připravenost nadále pokračovat ve spolupráci na úrovni EU s dotčenými členskými státy, zejména v kontextu západo-balkánské trasy.

Ministři vyjádřili shodu nad nedostatky stávajícího politicko-strategického přístupu EU, ve kterém absentují návrhy opatření, která by jednoznačně vedla k omezení migračních toků do EU a zamezení zneužívání institutu mezinárodní ochrany. Jako jednu z klíčových výzev spatřují ministři vnitra V4 nalezení vyváženého řešení, které by zamezilo nelegální migraci a zneužívání institutu azylu a zároveň neomezilo možnost pronásledovaných osob hledat mezinárodní ochranu. V tomto kontextu se ministři shodli na potřebě zabývat se v rámci diskusí na úrovni EU důsledně „pull-factory“ nelegální migrace, a to včetně stávajících společných evropských pravidel pro přístup k řízení o mezinárodní ochraně (azylu).

Ministři podtrhli zásadní význam návratové politiky a vyzývají Evropskou komisi k pokroku v otázce nalezení strategického řešení stávající neefektivity návratů – a to i v kontextu výše uvedeného boje proti zneužívání institutu azylu.

Boj s terorismem zůstává trvalou prioritou států V4, které jsou odhodlány podporovat všechny nezbytné nástroje na evropské úrovni, které efektivně napomáhají prevenci a potlačování tohoto fenoménu. V této souvislosti ministři uvítali dokument V4 k posílení spolupráci v oblasti boje proti terorismu.

Ministři jednoznačně vnímají nutnost aktivně bojovat proti terorismu. V oblasti regulace zdržení zbraní je však třeba přijímaná opatření zaměřit primárně na nelegální zbraně, nikoliv legálně držené zbraně.

Nelegální zbraně představují vážnou hrozbu. V rámci Evropské unie je třeba zabránit pronikání nelegálních zbraní z rizikových oblastí.

Měly by bráno v potaz, že zákazy držení určitých typů zbraní, které ve skutečnosti nejsou k teroristickým činům zneužívány, mohou vést k negativním důsledkům, zejména k přechodu těchto zbraní do nelegální sféry. Země V4 mají s těmito důsledky hlubokou historickou zkušenost.

V případech, jakými je sběratelství, lov, sport či vlastnictví zbraní pro obranné účely, musí být každému členskému státu ponechána možnost, v rozumném rozsahu, stanovit podmínky nakládání se zbraněmi podle svých potřeb.

Evropská legislativa v oblasti zbraní musí být harmonizována tam, kde je to potřeba, a připravována s důsledným zvážením možných dopadů.

Spolupráce se státy západního Balkánu v oblasti migrace (*Pilotní projekt operativní spolupráce s Makedonií v oblasti ochrany hranic*)

Na společném setkání ministrů vnitra V4 a zástupců Slovinska, Srbska a Makedonie byla diskutována především potřeba posílené spolupráce s cílem omezit migrační toky směřující do EU západo-balkánskou trasou a obnovit nad nimi účinnou kontrolu.

Ministři vyjádřili shodu, že Evropská unie musí usilovat o komplexní opatření, která přispějí k víceúrovňovému řešení současné krize, a to na všech migračních trasách směřujících do EU.

Ministři proto vzali na vědomí žádost Makedonie o podporu při zvládnání současné migrační situace na svém území. Jako možný model spolupráce předložili ministři vnitra V4 návrh na vytvoření projektu směřujícího k podpoře Makedonie při zvládnání současné migrační situace na svém území. Program spolupráce by mohl být zahájen již na počátku roku 2016 s cílem stabilizovat migrační situaci v Makedonii, především prostřednictvím opatření na makedonsko-řecké hranici, která by výrazně omezila pohyb neregistrovaných nelegálních migrantů na západo-balkánské migrační trase. Tato opatření by doplnila již existující operativní podporu od členských států s cílem zlepšit situaci na vnějších hranicích EU, včetně operace *Poseidon Rapid Intervention 2015* v Řecku koordinované Frontexem.

V Praze dne 19. ledna 2016